

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

Warszawa, 27 sierpnia 2018 roku

GAB.422.7.2018.BS

**Pan
Andrzej Duda
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej**

**Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej**

**Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej**

**Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów**

**Przewodniczący:
Klubów Parlamentarnych i Poselskich,
Kół Poselskich**

w nawiązaniu do przekazanego wystąpieniem generalnym z 12 lipca 2018 r. (znak: GAB.422.7.2018.BS) projektu Kodeksu rodzinnego, Rzecznik Praw Dziecka zgłasza autopoprawkę do przedstawionego projektu w zakresie art. 21 pkt 3, art. 56 § 4, art. 117 § 1 i art. 331 § 1, prosząc o jej uwzględnienie.

1) W art. 21 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) dziecko – to istota ludzka do osiągnięcia pełnoletności. Uzyskanie pełnoletności określają odrębne przepisy:”

2) W art. 56 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Dziecko może samodzielnie wytoczyć powództwa, o których mowa w § 1 i 2, po osiągnięciu pełnoletności.”

3) W art. 117 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Odpowiedzialność rodzicielska trwa do osiągnięcia przez dziecko pełnoletności. Odpowiedzialność ta może powstać także na podstawie orzeczenia sądu.”

4) W art. 331 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli strony wspólnie wychowują dziecko, sąd powinien skierować je do specjalisty z zakresu życia rodzinnego w celu uświadomienia im następstw separacji albo rozwodu dla dziecka. Jeżeli strony nie wybiorą specjalisty, sąd kieruje je do specjalisty sądowego.”

Uzasadnienie

Wsluchując się w uwagi zgłaszane przez różne środowiska, w tym organizacje pozarządowe, Rzecznik Praw Dziecka uznał, że projekt Kodeksu rodzinnego przedłożony wystąpieniem generalnym z dnia 12 lipca 2018 r. wymaga zmian w zakresie czterech przepisów.

Zgodnie z art. 1 ratyfikowanej przez Polskę Konwencji o prawach dziecka, która jest aktem wyższej rangi niż ustawa krajowa, *dziecko oznacza każdą istotę ludzką w wieku poniżej osiemnastu lat, chyba że zgodnie z prawem odnoszącym się do dziecka uzyska ona wcześniej pełnoletność*. Mając na względzie konieczność kompatybilności przepisów oraz wychodząc naprzeciw zgłaszanym postulatam, Rzecznik zgłasza w tym zakresie autopoprawkę, proponując aby definicja dziecka była zgodna z Konwencją o prawach dziecka.

Powyższe spowodowało zmianę wynikową do art. 117 § 1 projektu.

Zmiana art. 331 § 1 projektu Kodeksu rodzinnego jest odpowiedzią na uwagi zgłaszane do Rzecznika Praw Dziecka przez organizacje pozarządowe. W sprawach o rozwód lub separację, obowiązek sądu skierowania stron do specjalisty został zastąpiony powinnością i uwzględnia sytuacje, w których w rodzinie występuje przemoc.

Zmiana art. 56 § 4 projektu jest dostosowaniem przepisu do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 16 maja 2018 r., sygn. akt SK 18/17 (Dz.U. z 2018 r. poz. 950).

Z wyrazami szacunku
Marek